

Kort verslag webinar (via Zoom) PAN NL 21 mei 2021 . 15:00 uur – 16:30 uur

Wat kunnen we doen tegen het overwaaien van bestrijdingsmiddelen?

Ook al houdt de teler zich aan alle regels die zijn opgesteld voor het gebruik van bestrijdingsmiddelen, toch is het niet te voorkomen dat bestrijdingsmiddelen in tuinen en huizen van omwonenden en in natuurgebieden terecht komen. Wat kunnen we daar tegen doen?

Online bijeenkomst PAN Nederland.

Programma:

15:00 Wat is PAN Nederland? Wat is gedaan tot nu toe? Toelichting over de middag.

Hans Muilerman, secretaris PAN Nederland

15:15-16.20u Sprekers

15:15 Margriet Mantingh – voorzitter PAN Nederland

Overwaaien en transport van bestrijdingsmiddelen

15:30 Henk Baptist – omgevingsadviseur

Juridische mogelijkheden om natuurgebieden te beschermen

15:55 Bondine Kloostra – advocaat milieu- en natuurbeschermingsrecht

Juridische mogelijkheden om bewoners te beschermen

16:20 Vragen en suggesties

16:30 Sluiting

Inleiding

Hans Muilerman heet alle 58 deelnemers van harte welkom bij de webinar. Hij geeft een toelichting over PAN Europe en PAN Nederland. PAN Europe (<https://pan-international.org/europe/>) is gevestigd in Brussel en is de Europese koepelorganisatie. Er zijn 600 PAN-organisaties (ook in andere werelddelen). Doelstelling is het reduceren van het gebruik van bestrijdingsmiddelen. Het huidige LNV-beleid staat in contrast met het EU-beleid. PAN NL lobbyt voor reductie van bestrijdingsmiddelen bij de overheid en politiek. Campagnes worden onder meer in internationaal PAN-verband gevoerd. Ook worden procedures tegen toelating van bestrijdingsmiddelen bij de Ctbg gevoerd. Zie de

website voor alle activiteiten van PAN Nederland: <https://www.pan-netherlands.org/>.

Deze middag heeft als doel een brainstorm over oplossingen tegen het overwaaien van bestrijdingsmiddelen. De drie sprekers stellen ideeën voor. Bedoeling is om in aansluiting op de webinar de meest geschikte ideeën te kiezen en deze met deelnemers die zich daarvoor aanmelden vervolgens uit te werken. Daarbij wordt ook naar financiering gezocht.

Sprekers

Margriet Mantingh gaat in op het overwaaien en transport van bestrijdingsmiddelen. Margriet gaat in op diverse onderzoeken die zijn uitgevoerd. Nederland is een van de grootste gebruikers van bestrijdingsmiddelen in de EU. In de lelieteelt is het gebruik van bestrijdingsmiddelen veruit het hoogst. In zuid-Tirol is recent een seizoensonderzoek naar concentraties van bestrijdingsmiddelen (ten gevolge van de druiventeelt) in gras van speelplaatsen van scholen uitgevoerd. Ook in Drenthe en Duitsland zijn diverse onderzoeken uitgevoerd. Zie voor conclusies en 'wat de omwonende kan doen', de presentatie.

Vraag nav presentatie: hoe sterk is het wetenschappelijk bewijs voor verhoogd risico op Parkinson door blootstelling aan bestrijdingsmiddelen? Margriet geeft aan dat Parkinson bij Franse druiventelers officieel staat aangemerkt als beroepsziekte.

Henk Baptist gaat bij zijn presentatie in op de juridische mogelijkheden om natuurgebieden te beschermen. Natura2000 gebieden worden door diverse zaken bedreigd: stikstof, verdroging en bestrijdingsmiddelen. De veerkracht van de natuurgebieden verdwijnt door de aanwezigheid van bestrijdingsmiddelen. Insecten zijn de basis van ecosystemen. De Habitatrichtlijn spreekt over het voorzorgbeginsel. Dat betekent een omkering van de bewijslast. Bevoegd gezag moet wetenschappelijk aantonen dat significante effecten ontbreken. Henk presenteert drie juridische wegen. Eén juridische weg richting staat, één richting provincie en één richting gemeente (via bestemmingsplan).

Opmerkingen en discussie nav presentatie:

- Kaderrichtlijn Water kan aangrijpingspunt zijn. Verzoek tot wijziging.
- op het uitrijden van mest is nu vergunningplicht gesteld, in het kader van de Wet natuurbescherming. Waarom dan niet ook op-het toepassen van bestrijdingsmiddelen.
- juist in sierteelt wordt zeer veel gespoten omdat de voedselnormen op het product daar niet van toepassing zijn.
- Wabo-vergunning gaat op in nieuwe omgevingsvergunning;
- Europese Habitat- en Vogelrichtlijn hebben een rechtstreekse werking;
- Waterschappen in Noord-Brabant hebben een verbod op gebruik Glyphosaat ingesteld op terreinen die zij verhuren.
- voorzorgprincipe is te accepteren. Wat is wetenschappelijk? Iets is waar tot het omgekeerde is bewezen.

Bondine Kloostra geeft in haar presentie enkele oplossingsrichtingen aan:

(1) Naar de rechter?

-Bestuursrechter? (ruimtelijk, in bestemmingsplannen, procedures Ctgb);

-Civiele rechter: onrechtmatige daad-actie? (onrechtmatige hinder burendrecht, onrechtmatige overheidsdaad Staat).

(2) Via de politiek? Kamervragen? Wetsvoorstel?

Opmerkingen en discussie nav presentatie:

- verordening niet ingesteld op beoordeling cocktails van stoffen. De EFSA werkt aan optellen van risico's van nier-toxische stoffen.
- naar de civiele rechter stapt men als bestuursrechter de burger onvoldoende bescherming biedt.
- EU-burgerinitiatief Glyfosaat: EU parlement moet actie nemen.
- onrechtmatige daad.

Vragen, opmerkingen en discussie

- in gesprek gaan met boeren kan mogelijk oplossing zijn. Opmerking: in gevallen is die fase al gepasseerd, en is er een conflict.
- lijst met onaanvaardbare hulpstoffen opstellen.
- groot project van maken (Nederland Gifvrij). Bijv via NPL Droomfonds.
- onderzoek via Citizen Sciences.
- voorzorgprincipe en omgekeerde bewijslast erg belangrijk. Alle bestrijdingsmiddelen uitbannen. Transitie in denken.
- risico-aansprakelijkheid. Artikel in Burgerwetboek. Het moet gaan om bekende effecten.

Slot en vervolg

Hans Muilerman geeft aan dat een document met alle voorstellen wordt opgesteld en aan de deelnemers wordt rondgestuurd. Vragen die daarbij aan de deelnemers worden gesteld, zijn:

- a. welk vind je het beste plan en waarom?
- b. wil je inhoudelijk meehelpen (meeorganiseren in een werkgroep)?

Hans bedankt de sprekers voor hun zeer interessante en kundige presentaties, en de aanwezigen voor hun deelname.